

RZECZNIK PRAW DZIECKA
Monika Horna-Cieślak

Warszawa, 10 maja 2026 r.

ZPK.400.2.2026.BK

(w odpowiedzi należy podać ten znak sprawy)

Szanowny Pan
Tomasz Szymański
Sekretarz Stanu
w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych
i Administracji

Dot. sprawy: DWRMNIE-WRPIFK.0230.8.2026

Szanowny Panie Ministrze,

w nawiązaniu do pisma z dnia 9 kwietnia 2026 r., dotyczącego przedstawienia opinii w zakresie rozwiązań zaproponowanych w statucie Komisji niezależnych ekspertów do zbadania zjawiska wykorzystywania seksualnego osób małoletnich w Kościele katolickim w Polsce oraz ich zgodności z obowiązującym prawem, niniejszym wskazuję, co następuje:

1. Wątpliwości Rzeczniczki Praw Dziecka i jej Biura wzbudza art. 5 ust. 1 Statutu, zgodnie z którym: „Komisja w trakcie swojej działalności podejmuje współpracę, w zakresie uzasadnionym realizacją celów Komisji, z następującymi podmiotami: (...) 4) Rzecznik Praw Dziecka”.

Wyżej wymieniony fragment Statutu nie doprecyzowuje ani tego, o jaką współpracę miałoby chodzić, ani tego, jak rzeczona współpraca miałaby przebiegać, a jednocześnie pośrednio sugeruje, że podmioty wymienione w poszczególnych punktach art. 5 ust. 1 Statutu (w tym Rzeczniczka Praw Dziecka) będą zobowiązane do podejmowania współpracy z Komisją.

Rzeczniczka Praw Dziecka i jej Biuro są tymczasem podmiotami szczególnie zobowiązanymi do zachowania w tajemnicy wszelkich informacji uzyskanych w toku wykonywanych przez siebie czynności (zob. art. 10 ust. 2 r.p.d.¹). Proponowana treść art. 5 ust. 1 Statutu jest, wobec powyższego, nieadekwatna z punktu widzenia aktualnego stanu faktycznego i prawnego.

2. Zgodnie z art. 5 ust. 2 Statutu: „Jeżeli Komisja zleca zadanie podmiotowi zewnętrznemu, musi zagwarantować zapewnienie poufności”. Statut nie precyzuje jednak, w jaki sposób poufność zostanie zapewniona, jakie będą konsekwencje niezapewnienia poufności, jakie podmioty mogą być adresatami zleceń kierowanych przez Komisję etc.

Powyższe budzi poważne wątpliwości z punktu widzenia ochrony wolności i praw małoletnich pokrzywdzonych wykorzystaniem seksualnym, których dane miałyby być przetwarzane przez Komisję i inne podmioty.

3. Trudny do akceptacji jest wreszcie art. 14 ust. 7 Statutu, zgodnie z którym: „Obowiązek zachowania poufności nie stanowi przeszkody w wypełnieniu obowiązku powiadomienia właściwych organów o podejrzeniu popełnienia przestępstwa”.

Statut powinien powtarzać w swej treści uregulowania Kodeksu karnego i Kodeksu postępowania karnego, wskazujące, że każdy, kto ma wiarygodną wiadomość o karalnym przygotowaniu albo usiłowaniu lub dokonaniu czynu zabronionego określonego w art. 118, art. 118a, art. 120-124, art. 127, art. 128, art. 130, art. 134, art. 140, art. 148, art. 148a, art. 156, art. 163, art. 166, art. 189, art. 197 § 3-5, art. 198, art. 200, art. 252 lub przestępstwa o charakterze terrorystycznym, ma prawny obowiązek niezwłocznego poinformowania organu powołanego do ścigania przestępstw (zob. art. 240 k.k.²), oraz że każdy dowiedziawszy się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, ma społeczny obowiązek zawiadomić o tym prokuratora lub Policję (zob. art. 304 k.p.k.³).

¹ Ustawa z dnia 6 stycznia 2000 r. o Rzeczniku Praw Dziecka (Dz. U. z 2023 r. poz. 292).

² Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 2025 r. poz. 383).

³ Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2026 r. poz. 490).

Statut powinien przewidywać wręcz obowiązek poinformowania organów ścigania o wszelkich stwierdzonych w toku prac Komisji nadużyciach wobec małoletnich.

Z wyrazami szacunku

Monika Horna-Cieślak

Rzecznik Praw Dziecka

/wydane w postaci elektronicznej i podpisane
kwalifikowanym podpisem elektronicznym/